

POSTTRAUMATISK EMBITTERINGSSTÖRNING PTED

Sandra Mulaomerovic
Överläkare i psykiatri

PTED

- * Posttraumatiskt bitterhetssyndrom
- * En anpassningsreaktiv störning
- * Psykiater Michael Linden
  - beskrev en feljusteringsreaktion 2003.

PTED

- * Det måste finnas ett trauma som inte är ett hot mot den fysiska integriteten däremot en kränkning / hot mot de grundläggande trosuppfattningar
- * Psykologisk reaktion i samband med upplevelse av orättvisa och förnedring

PTED

- * Adekvat svar på påfrestande händelser
en förväntad reaktion utifrån
  - ålder
  - kön
  - kultur

PTED

- * Karaktär (inristning, gravering)
  - den basala strukturen
- * Persona (mask, personlighet)
  - observerat beteende

PTED

- * Aggressivt, uttagerande eller avvikande beteende förstärks ofta i situationer där eget självbestämmande är hotat

PTED

- * Krisreaktion
- * Sorg
- * Anpassungsstörung
- * PTSD
- * PTED

PTED

* **Kärnkriterierna**

- 1) en enda negativ livshändelse leder till störningen
- 2) den nuvarande negativa tillstånd utvecklas i direkt anslutning av denna händelse
- 3) den emotionella reaktionen är förbittring och känslor av orättvisa
- 4) upprepade påträngande minnen av händelsen
- 5) känslvariation finns fortfarande, t ex att kunna le när man samtidigt är engagerad i hämndens tankar

PTED

6) Övriga symptom :

- känslor av hjälplöshet
- att förlora självförtroende
- självmordstankar
- nedstämdhet
- ospecifika kroppsliga besvär
- aptitlöshet
- sömnstörningar
- fobiska symptom
- att avvisa hjälp

PTED

- * Invandrare

Ofta ett depressivt tillstånd präglad av fysiska symptom, socialt tillbakadragande och minskad energi

- * Nya negativa händelser (orättvisa på arbetsplatsen, jobbförlust, diskriminering i ett offentligt rum etc.) förvärrar tillståndet

PTED

- * Professor Harald Ege
  - mest lämpliga diagnosen för offer för konflikter på arbetsplatsen, särskilt mobbning
- * Att bli lurad på pengar av en nära vän
- * Att bli övergiven av sin man efter en otrohet
- * Inte kunna lita på någon och hå hela världen emot sig

PTED

- * Till skillnad från annan anpassningsstörning går det inte i spontan regress
- * Kan leda till allvarliga kroppsliga problem som
  - sämre immunförsvar
  - sämre ämnesomsättning
  - sömnrubbningar
  - hjärtbesvär

Behandling PTED

- * Personer brukar inte söka hjälp
- världen måste förändras inte jag
- * Hämnd är inte behandling
- * Visdomsterapi
Försöka återaktivera den underutnyttjad visdom
Att förändra perspektivet
Acceptans av oönskade känslor

Behandling PTED

- * Mediciner
  - mot ångest och depressiva besvär